

Van EED energie-audit naar CO₂-Prestatieladder niveau 3

In het Handboek van de CO2PL staan de auditeisen. Er wordt gewerkt met auditchecklijsten per invalshoek van de CO2PL:

- A. Inzicht
- B. Reductie
- C. Transparantie
- D. Participatie

Aan de hand van die auditchecklijsten wordt hieronder per eis aangegeven waar er nog openstaande punten zijn die door het EED-bedrijf ingevuld moeten worden als het bedrijf zich verder wil ontwikkelen tot CO2PL niveau 3. De structuur is gebaseerd op de invalshoeken en beperkt zich in dit onderzoek tot CO2PL niveau 3. Omdat telkens ook voldaan moet zijn aan alle onderliggende niveaus, staan ook de eisen van niveaus 1 en 2 vermeld.

A. Inzicht

Zie pagina 44 uit Handboek 3.0 voor een beschrijving van de eisen.

1.A.1. Identificatie en analyse van energiestromen van het bedrijf en de projecten waarop CO₂-gerelateerd gunningvoordeel verkregen is, zijn gebeurd.

- Neem niet alleen de energiestromen mee van de eigen inrichting, maar ook van de overige inrichtingen die binnen de “organizational boundary” van de organisatie vallen.
- Voor vervoer wordt onderscheid gemaakt tussen goederenvervoer en personenvervoer.
 - o De EED schrijft voor dat goederenvervoer in de scope van de audit valt als dat vervoer in eigen beheer wordt uitgevoerd. Dat kan zowel met eigen transportmiddelen als met gehuurde transportmiddelen. Op uitbesteed transport zoals bij charters¹ is de invloed van de opdrachtgever op het energiegebruik van de transporteur zo beperkt dat dit niet in meegenomen wordt in de EED van de opdrachtgever.
 - o Bij personenvervoer wordt onderscheid gemaakt tussen “Business Travel” en woon-werkverkeer. Business Travel dient zowel bij de EED als de CO2PL in kaart te worden gebracht. Hoewel woon-werkverkeer in principe buiten de scope van de EED valt kan het voorkomen dat een Bevoegd Gezag dit onderwerp toch wenst. Bij de CO2PL hoeft woon-werkverkeer niet te worden meegenomen op niveau 3.

1.A.2. Alle energiestromen van het bedrijf en de projecten waarop CO₂-gerelateerd gunningvoordeel verkregen is, zijn aantoonbaar in kaart gebracht.

- Zie voorgaand punt.

1.A.3. Deze lijst wordt regelmatig opgevolgd en actueel gehouden.

- Lijst periodiek opvolgen en actueel houden. Actueel betekent niet ouder dan een jaar (EED is dit vierjaarlijks.)

2.A.1. Alle energiestromen van het bedrijf en de projecten waarop CO₂-gerelateerd gunningvoordeel verkregen is, zijn kwantitatief in kaart gebracht.

- Kwantificeer de energiestromen voor alle organisatieonderdelen die binnen de “organizational boundary” vallen. Dit resulteert in een energiebalans. Bij de CO2PL moet minimaal 80% van het energieverbruik in kaart zijn gebracht. Een EED-bedrijf zal hieraan voldoen, omdat bij de EED 90% vereist is.

¹ Inhuur wagen plus chauffeur of in opdracht gegeven aan een transportonderneming.

2.A.2. De lijst is volledig en wordt aantoonbaar regelmatig opgevolgd en actueel gehouden.

- Aantoonbaar up-to-date houden van de energiestromenlijst. Dit vereist periodiek monitoren van verbruiken. Actueel betekent niet ouder dan één jaar. Een energiestromenlijst is dus niet ouder dan één jaar.

2.A.3. Het bedrijf beschikt over een actuele energiebeoordeling voor het bedrijf en de projecten waarop CO₂-gerelateerd gunningvoordeel verkregen is.

Inhoudelijk voldoet de EED in principe al aan deze eis. Aandachtspunten zijn wel:

- De energiebeoordeling is conform ISO 50001 §4.4.3 uitgevoerd.
- Indien er ook projecten zijn waarop een zogenaamd CO₂-gerelateerd gunningvoordeel verkregen is, in het kader van aanbestedingen, dan dienen deze ook te worden meegenomen.

3.A.1. Het bedrijf beschikt over een uitgewerkte actuele emissie inventaris voor zijn scope 1 & 2 CO₂-emissies conform ISO 14064-1 voor het bedrijf en de projecten waarop CO₂-gerelateerd gunningvoordeel verkregen is.

- Bij de EED wordt, in geval van een ondernemingsrapportage, gevraagd om de CO₂-emissies van vervoer. Een CO₂-footprint voor de hele organisatie (vestigingen en vervoer) is optioneel. Bij de CO2PL wordt gevraagd om een CO₂-footprint conform ISO 14064-1. Een aandachtspunt hierbij is:
 - o Gebruik voor het berekenen van de CO₂-emissies de CO₂-emissiefactoren van de site www.CO2emissiefactoren.nl. Gebruik de well-to-wheelcijfers (p. 32 Handboek)

3.A.2. De emissie-inventaris van 3.A.1 is door een CI geverifieerd met tenminste een beperkte mate van zekerheid.

- Bij de CO2PL is het optioneel om de opgestelde CO₂-footprint te laten verifiëren conform ISO 14064-3 door een bevoegde verificateur (Zie Handboek, pag. 98). Een verklaring met een 'beperkte mate' van zekerheid' is hier van toepassing.

B. Reductie

Zie pagina 60 uit Handboek 3.0 voor een beschrijving van de eisen.

1.B.1. Het bedrijf onderzoekt aantoonbaar de mogelijkheden het energie verbruik te reduceren van het bedrijf en de projecten waarop CO₂-gerelateerd gunningvoordeel verkregen is.

- Bij de EED is dit aan de orde. Geen additionele activiteiten nodig.

1.B.2. Het bedrijf beschikt over een actueel verslag van een onafhankelijke interne controle voor het bedrijf en de projecten waarop CO₂-gerelateerd gunningvoordeel verkregen is.

Doelstelling: Het bedrijf weet per energiestroom waarop bespaard kan worden. Per besparingsmogelijkheid is inzicht op welke activiteit van het bedrijf dit betrekking heeft.

- Voer een onafhankelijke interne controle uit op het energiegebruik.

2.B.1. Het bedrijf heeft een kwalitatief omschreven doelstelling om energie te reduceren en heeft maatregelen benoemd voor de projecten.

- De EED richt zich op de kosteneffectieve maatregelen (terugverdientijd van minder dan 5 jaar) en de grootte van het besparingseffect. Bij de CO2PL worden maatregelen afgeleid van een kwalitatief omschreven ambitieuze doelstelling op bedrijfsniveau. De doelstelling is het resultaat van een zoekproces naar concrete energiebesparingskansen. De doelstelling wordt jaarlijks opgevolgd en aangepast aan de voortgang.

2.B.2. Het bedrijf heeft een omschreven doelstelling voor gebruik van alternatieve brandstoffen en/of gebruik van groene stroom en heeft maatregelen benoemd voor de projecten.

- Op schrift stellen van doelen voor gebruik van alternatieve brandstoffen en/of gebruik van groene stroom.
- Groene stroom moet aangetoond en gespecificeerd worden en wel aan de hand van GvO's, de duurzame energiebron en land van herkomst. Zie verder hiervoor ook pag. 33 van het Handboek.

2.B.3. De energie- en reductiedoelstelling en de bijbehorende maatregelen zijn gedocumenteerd, geïmplementeerd en gecommuniceerd aan alle werknemers.

- Communiceer de energie- en CO₂-emissiebesparingsdoelstelling naar het personeel.

2.B.4. De reductiedoelstelling is onderschreven door hoger management.

- Verkrijg expliciete steun voor de besparingsdoelstellingen van het management.

3.B.1. Het bedrijf heeft een kwantitatieve reductiedoelstelling voor scope 1 & 2 emissie van het bedrijf en de projecten opgesteld, uitgedrukt in absolute getallen of percentages ten opzichte van een referentiejaar en binnen een vastgelegde tijdstermijn en heeft een bijbehorend plan van aanpak opgesteld inclusief de te nemen maatregelen in de projecten.

De kwantitatieve reductiedoelstelling is absoluut of relatief geformuleerd op bedrijfsniveau voor de scope 1 en 2 emissies afzonderlijk, en dient:

- betrekking te hebben op de meest materiële emissies;
- betrekking te hebben op de projectenportefeuille, en
- ambitieus te zijn gezien de eigen situatie van het bedrijf en vergelijkbaar te zijn met die van sectorgenoten.
- De in de EED geformuleerde besparingsmaatregelen, en de grootte van het besparingseffect zijn een afgeleide van een bedrijfsdoelstelling.
- Het bedrijf dient te laten zien dat zijn reductiedoelstelling vergelijkbaar is met sectorgenoten en bovendien ambitieus (Zie Handboek, pag. 63). De maatregel lijst van de CO2PL kan hiervoor een hulpmiddel zijn.
- Jaarlijks bepalen waar men staat ten aanzien van de punten uit eis 3.B.1. (Zie Handboek, pag. 65).
- Relateer de reductiedoelstellingen aan een factor die met de organisatie meegroeit, zoals het aantal werknemers (FTE's), omzet in euro's of productiehoeveelheden, afhankelijk van wat het beste past bij het bedrijf.

3.B.2. Het bedrijf heeft een energie management actieplan (conform ISO 50001 of gelijkwaardig) opgesteld, onderschreven door hoger management, gecommuniceerd (intern en extern) en geïmplementeerd voor het bedrijf en de projecten waarop CO₂-gerelateerd gunningvoordeel verkregen is.

- De energiebesparingsmaatregelen dienen volgens een PDCA-cyclus beschreven te worden.
- Maak een plan van aanpak voor energiemangement actieplannen (Zie Handboek, pag. 65).
- Het hoger management moet de maatregelen/het actieplan expliciet bekrachtigen.
- Het energiemangement actieplan moet intern en extern worden gecommuniceerd.

C. Transparantie

Zie pagina 72 uit Handboek 3.0 voor een beschrijving van de eisen.

1.C.1. Het bedrijf communiceert aantoonbaar intern op ad hoc basis over het energiereductie beleid van het bedrijf en de projecten waarop CO₂-gerelateerd gunningvoordeel verkregen is.

- Communiceer intern de voortgang t.a.v. het energiebesparingsbeleid. Dit mag op ad hoc basis, maar minimaal jaarlijks.
- Betrek alle medewerkers bij het energiebesparings- en CO₂-reductiebeleid.

1.C.2. Het bedrijf communiceert aantoonbaar extern op ad hoc basis over het energiereductie beleid van het bedrijf en de projecten waarop CO₂-gerelateerd gunningvoordeel verkregen is.

- Communiceer extern de voortgang t.a.v. het energiebesparingsbeleid. Dit mag op ad hoc basis, maar minimaal jaarlijks.

2.C.1. Het bedrijf communiceert structureel intern over het energiebeleid voor het bedrijf en de projecten. De communicatie omvat minimaal het energiebeleid en reductiedoelstellingen van het CO₂-besparingsinitiatieven in de sector of keten op de agenda zetten bij het management, bedrijf en de maatregelen in projecten waarop CO₂-gerelateerd gunningvoordeel verkregen is.

- Stimuleer het eigen personeel om energie te besparen en met besparingsideeën te komen.
- Niet alleen het eigen personeel informeren over het energiebeleid, maar ook het personeel van onderaannemers.
- Informeren gebeurt niet alleen in het eigen bedrijf maar ook daar waar de projecten van het bedrijf zich afspelen.

2.C.2. Het bedrijf heeft inzake CO₂-reductie een effectieve stuurcyclus met toegewezen verantwoordelijkheden voor het bedrijf en de projecten waarop CO₂-gerelateerd gunningvoordeel verkregen is.

- Zorg voor een effectieve stuurcyclus (PDCA) voor de uitvoering van het CO₂-reductiebeleid en de uitvoering van de energiebesparingsmaatregelen.

2.C.3. Het bedrijf heeft de externe belanghebbenden geïdentificeerd voor het bedrijf en de projecten waarop CO₂-gerelateerd gunningvoordeel verkregen is.

- Bepaal de externe belanghebbenden die belang hebben bij CO₂-reductie, zoals bijvoorbeeld een NGO, een provincie of gemeente met een CO₂-reductiebeleid of een potentiële opdrachtgever die CO₂-reductie in projecten wil realiseren.
- Meer voorbeelden staan in het model op pagina 38 van de SKAO-handleiding.

3.C.1. Het bedrijf communiceert structureel intern én extern over de CO₂-footprint (scope 1 & 2 emissies) en de kwantitatieve reductiedoelstelling(en) van het bedrijf en de maatregelen in projecten waarop CO₂-gerelateerd gunning voordeel verkregen is. De communicatie omvat minimaal het energiebeleid en de reductiedoelstellingen van het bedrijf en de hierboven genoemde maatregelen, mogelijkheden voor individuele bijdrage, informatie betreffende het huidig energiegebruik en trends binnen het bedrijf en de projecten.

- Betreft de stand van zaken t.a.v. energiebeleid, -besparingsacties (gekwantificeerd) en CO₂-footprint.
- Zowel informatie brengen als halen.
- Bij zowel het eigen personeel incl. inhuur als bij externe partijen die belang hebben of kunnen helpen bij een goed energiebeleid van het bedrijf.
- Minimaal 2 maal per jaar intern communiceren en minimaal 2 maal per jaar extern.
- Extern bijv. door een publicatie op de eigen website, het versturen van een nieuwsbrief en het actueel houden van informatie op de site van SKAO.
- Intern bijv. door een publicatie in het personeelsblad en tijdens (personeels)bijeenkomsten.

3.C.2. Het bedrijf beschikt over een gedocumenteerd intern én extern communicatieplan met vastgelegde taken, verantwoordelijkheden en wijzen van communicatie voor het bedrijf en de projecten waarop CO₂-gerelateerd gunningvoordeel verkregen is.

- Het vastleggen van de voorgaande handelwijze in een communicatieplan richting interne en externe belanghebbenden.

D. Participatie

Zie pagina 80 uit Handboek 3.0 voor een beschrijving van de eisen.

1.D.1. Het bedrijf is aantoonbaar op de hoogte van sector- en/of keteninitiatieven op het gebied van CO₂-reductie die in belangrijke mate verband houden met de projectenportefeuille.

- Weten wat er speelt in de sector/keten en weten wat relevant is voor het bedrijf met zijn projecten.

1.D.2. Sector- en keteninitiatieven, en hoe deze verband houden met de bedrijfsvoering en de projectenportefeuille, zijn besproken in managementoverleg.

- CO2-besparingsinitiatieven in de sector of keten op de agenda zetten bij het management.

2.D.1. Het bedrijf neemt passief deel aan minimaal één (sector of keten) initiatief dat in belangrijke mate verband houdt met de projectenportefeuille, door inschrijving en/of betaling van contributie of sponsoring.

- Zorg voor passieve betrokkenheid bij CO2-reductie-initiatieven.

2.D.2. Het bedrijf neemt (beperkt) actief deel in een sector- of keteninitiatief dat in belangrijke mate verband houdt met de projectenportefeuille.

- Actief deelnemen aan een sector- of keteninitiatief dat verband houdt met de eigen dienstverlening of projecten.

3.D.1. Actieve deelname aan minimaal één (sector of keten) initiatief op het gebied van CO₂-reductie in de projectenportefeuille door middel van aantoonbare deelname in werkgroepen, het publiekelijk uitdragen van het initiatief en/of het aanleveren van informatie aan het initiatief.

- Actief deelnemen aan minimaal één (sector- of keten)initiatief op het gebied van CO₂-reductie in de projectenportefeuille door middel van aantoonbare deelname in werkgroepen, het publiekelijk uitdragen van het initiatief en/of het aanleveren van informatie aan het initiatief. Aantoonbaar maken kan door bijv. notulen.
- Bijdragen aan kennisontwikkeling, in samenwerking met anderen, gericht op potentieel effectieve besparingsmaatregelen.

3.D.2. Het bedrijf heeft hiervoor een specifiek budget vrijgemaakt.

- Geld of mankracht vrij maken om ook bij te kunnen dragen aan CO2-reductie-initiatieven buiten het bedrijf, bijv. in de sector of keten.

Disclaimer: Het advies op deze pagina is opgesteld door [LuTz Consulting](#) in opdracht van Stichting Klimaatvriendelijke Aanbesteden & Ondernemen (SKAO). Aan dit advies kunnen geen rechten worden ontleend. SKAO kan niet aansprakelijk gehouden worden voor (de gevolgen van) eventuele achterhaalde of onjuiste informatie op deze pagina.